

Szerkesztők: Hochbauer Gyula,
dr. Kovács Lehel István

Alapította és szerkesztette (1906–1911):
dr. Fekete Endre és Kiss Béla

• Szerkesztőség

Egy vallásos verselő Erdélyből

Bármilyen kiadvány figyelmet érdemel, amely szerzőjének hithű vallásosságáról tesz tanúbizonyságot, és lelki életének magasabb pillanatairól szól. Ilyen kötet a Petrovics Pál verseit tartalmazó, *Jézus mindenütt* című kiadvány is.

Nem egy újdonsült lelkész költeményeiről van szó. Szerzője 1870. február 14-én született a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Tiszaföldváron. Elemi iskolai tanulmányait szülőfalujában kezdte el, majd a mezőtúri református gimnáziumban folytatta. A pozsonyi evangélikus gimnáziumban tett érettségi vizsgát, és ugyancsak Pozsonyban járt az evangélikus teológiára. Miután Balassagyarmaton nevelőként dolgozott egy családnál, beiratkozott a rostocki egyetemre. 1897-ben véglegesítő vizsgát tett, majd Sopronban lelkésszé szentelték.

Előbb Battyádon szolgált segédlelkészként, majd 1898. december 26-án az erdélyi, Brassó megyei hosszúfalui (fűrészmezei) egyházközség lelkésze lett. Ottléte alatt fejezték be a templom építését.

A trianoni döntéstől 1925-ig vallásoktatóként működött Budán, a XI. kerületben. Ezt követően budafoki lelkész 1942-ig. 1946. március 18-án halt meg; a Farkasréti temetőben alussza örök álmát.

Petrovics Pál nagy felkészültségű, odaadó lelkipásztor volt, ezenkívül érdeklődéssel fordult az irodalom felé. hosszúfalusi tartózkodása idején, 1913-ban jelentette meg *Jézus mindenütt* című verseskötetét. A lelkész a versek által igyekezett kifejezni Jézus iránti szeretetét, így adott hangot a Krisztussal szembeni alázatnak.

A fűrészmezei templom felszentelésének századik évfordulója alkalmából a hosszúfalusi gyülekezet tagjainak jóvoltából újra napvilágot látott a könyv: a *Fűrészmezei Evangélikus-Lutheránus Egyházközség* adta ki – négyfalusi vállalkozók támogatásával –, és Kajcsa László jelenlegi fűrészmezei lelkész gondozta.

A versgyűjteménynek az a fő gondolata, hogy Krisztus van mindennek a fókuszában. E gondolat érvényre juttatását célozza a kötet tagolása is, amint a fejezetcímek is mutatják: „Jézus a magányban”, „Zarándok-út Jézussal”, „Jézus a templomban”, „Jézus a családban”, „Jézus a természet-

ben”, „Jézus a nagyvilágban”. A kötetzáró, „A cél” című vers tömören, koncentráltan összegzi az egész könyv mondanóját: „Te vagy célom! / S ha követlek nyomon Téged: / Nem késem el, nyugton megyek!...”

A kiadvány megjelenítése méltó tisztelegés Petrovics Pál emlékezetére, munkássága előtt.

Salló László,

Evangélikus Élet 2004. 47. sz.

*

E könyvismertető szerzőről szóló életrajzát pár adattal a Kajcsa László írta előszóból egészíthetjük ki: a Petrovics fűrészmezei lelkészsége alatt épített templomot Zelenka Pál püspök szentelte fel. Három gyermeke volt: Pál, Mária és Magda.

A családfát Petrovics Pál egyik (Budapestben élő) dédunokája, Petőváry Attila készítette és juttatta el testvére, Lehoczky Andrásné révén a verseskötetet 1999-ben kiadó egyházközséghez.

Adalékok a család történetéhez: 1667-ben I. Lipót császár a Pozsony megyei Petrovitz Mártont és Jánost a török elleni vitézségéért nemesi rangra emeli. A nemesiséget 1668. március 30-án a Nyitra megyei Vágújhelyen hirdetik ki. Acsászár által adományozott címer: kék mezőben zöld hármashalmon kivont kardot tartó könyöklő páncélos kar, fölötté aranylemezes korona. A sarokdísz: könyöklő kar, takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

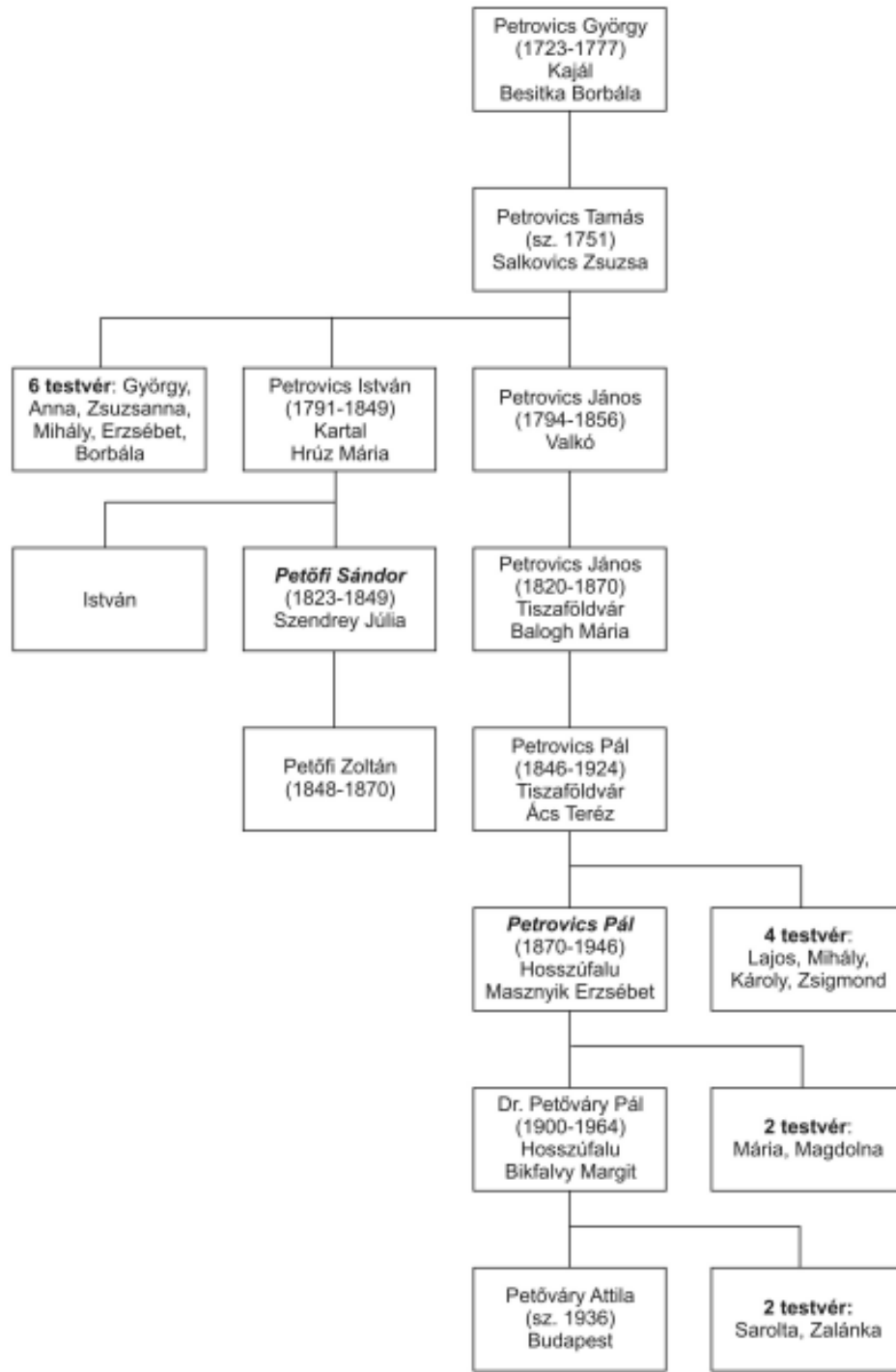
A család vallása evangélikus volt. Petrovics Márton fia Márton, ennek fiai Pál és György (a többit lásd a mellékelt családfarészleten).

Az idők során a család több tagja is nevet változtatott: Petrovitz – Petrovics, Petrovics – Petőfi (Petőfi Sándor), Petrovics – Petőváry.

Az egyházi költő más kötetei: *Zengő imák*; *Trianoni zsoltárok*, Budapest, 1928 (a szerző kiadása); *Jézus mindenütt*, Hosszúfalu (Brassó megye) Jancsó János könyvnyomdája, 1913.

A hétfalusiak számára e versekhez mérhetően fontos, hogy a 21 évig itt lelkészkedő Petrovics Pál fontosnak tartotta tudatni nemzettársaival a hétfalusi magyarok nyelvének néhány (szerinte) megkülönböztető sajátosságát, tájszavát.

Az itt újraközölt szójegyzékét a Magyar Nyelvőr hasábjain tette közzé.

• Petrovics Pál

Hétfalusi csángó szók

eltesz átvitte: eltemet. Arról volt a szavazat [szó, beszéd], hogy *eltették* (t.i. a földbe) az öregot: ki öröklí a földjét?

kocódik: összekap, összeütközik, veszekszik.

hereg: másra zsörtölődik, ingerkedik, bosszankodik. Mind' *kocódott*, *heregett* reám az anyósom, úgy hogy már nem tudtam túrni, ott hagytam.

nyilatkozik (személytelenül): nyílik az idő, tavaszodik. Az idén azért drága minden,

mert későn *nyilatkozott*.

forgalom: jó egészségi állapot, forgolódás. Hogy legyengült, hogy' lesóványkozott az az ember ! Pedig még nem is régen olyan jó *forgalomban* volt.

elkárosodik: kárt vall, valami szerencsétlenség folytán. Én is *elkárosodám* a tehénnel, aki megdöglött.

hallszodik: hallatszík, hallszik, hallík. Úgy *hallszodott* a híre, hogy *immár* férjhez megy. (Folytatása a 3. oldalon.)

• Kovács Lehel István

M i a W e b v i d é k ?**Meghatározás (www.webvidek.ro)**

A Webvidek a Transindex és az eTransylvania Egyesület interneten zajló versenye, amelyen azon települések csapatai vehetnek részt, ahol van eMagyar Pont. A legtöbb 15 fős csapatoknak hetente kell teljesíteniük egy-egy, a település múltjához, jelenéhez vagy jövőjéhez kapcsolódó próbát.

A csapatok csütörtökönként déli 12 órakor kapják meg az új feladatot a Webvidek.ro oldalon, a próba teljesítésére hat nap áll rendelkezésükre – azaz szerdán déli 12 óráig tölthetik fel megoldásaikat a webvidek.ro-ra. Ezt követően a zsűri értékeli a megoldásokat, ebből illetve a közönségszavazás eredményeiből alakul ki a sorrend. Egy forduló 3 próbából áll, ezt követően hirdetjük ki a forduló győztesét. A csapatok négy fordulón (azaz 12 próbán) keresztül versenyeznek. A heti próbákon kívül a verseny részét képezi 3 állandó próba is, ezeket a verseny végéig, azaz július 26-ig kell megoldaniuk a csapatoknak. A legtöbb pontot összesítő település csapatáé lesz a Webvidek nagydíja.

A verseny célja, hogy bevezessük a vidéken élőket az internet aktív használatába, a tartalomgyártásba. Reményeink szerint a verseny végéig egy alternatív, őszinte kép alakul ki a résztvevő településekről, amely új megvilágításba helyezi az erdélyi vidéket, hozzájárul az Erdélyről kialakult kép árnyalásához. A településeknek eddig nem volt lehetőségük őszintén megmutatni magukat az interneten, ezen változtat a Webvidek.

A versenybe 2008. április 14-én 12 órától lehet benevezni. A jelentkezés folyamatos, azaz a verseny időtartama alatt bármikor lehet nevezni egészen június 26-ig, a harmadik forduló lejártáig. Az új jelentkezők résztvehetnek az épp aktuális próbában és minden azt követő próbában.

A verseny időtartama: április 24-július 16.

Milyen csapatok regisztráltak, versenyeznek?

Eddig 43 csapat jelentkezett a versenyre, ezek a következők: Ágyai tőzikek (Ágya, Arad megye), Ajnádi mozgás (Ajnád, Hargita megye), Alsó-fehér vármegye (Nagyenyed, Fehér megye), BIKMAKK (Bikfalva, Kovászna megye), Borszék (Borszék, Hargita megye), Céh mesterek unokái (Kézdivásárhely, Kovászna megye), Csíksomási Komiszok (Csíksomás, Hargita megye), dodo (Csíkmadaras, Hargita megye), ETISZ (Csokaly, Bihar megye), gyermekői andergrand (Gyergyószentmiklós, Hargita megye), Gyergyóújfalú (Gyergyóújfalú, Hargita megye), Hagyományörzők (Ótelek, Temes megye), Hangyaboj (Szilágykerked, Szilágy megye), Hétfalu (Hétfalu, Brassó megye), infinity (Kovász-

na, Kovászna megye), Kacor (Felvinc, Fehér megye), Kaláka (Mezőpanit, Maros megye), Kalotaszentkirály-Zentelke (Kalotaszentkirály, Kolozs megye), Kaplony (Kaplony, Szatmár megye), Kaszon (Kászonaltíz, Hargita megye), Kémeri e-magyar pont (Kémer, Szilágy megye), Kraszna T (Kraszna, Szilágy megye), Körösfői "Riszeg" (Körösfő, Kolozs megye), Misztótfalu (Misztótfalu, Máramaros megye), nagykaroly (Nagykaroly, Szatmár megye), Orotás (Orotva, Hargita megye), Phonix-Bolon (Bölon, Kovászna megye), ReSZeLTeSeK (Kisbacon, Kovászna megye), Sáromberke (Sáromberke, Maros megye), Simonyi (Simonyifalva, Arad megye), Szamosardó (Szamosardó, Máramaros megye), Szent György-lovagok (Erdőszentgyörgy, Maros megye), szentmiklós emagyar (Csíkszentmiklós, Hargita megye), Szilágybagos (Szilágybagos, Szilágy megye), Szilágylompért (Szilágylompért, Szilágy megye), Szörce Gyimesközéppok, Hargita megye), Szörványért (Balázsfalva, Fehér megye), Tündérfiúk (Jobbágyfalva, Maros megye), Unicum (Gyergyócsomafalva, Hargita megye), Vacsárcsi góbék (Csíkvacsárcsi, Hargita megye), varsa (Varsolc, Szilágy megye), Visszafolyó (Gyergyótekerőpatak, Hargita megye), vizakna (Vizakna, Szeben megye).

A hétfalusi csapatot Kovács Lehel István, Hochbauer Gyula, Tomos Tünde, Sipos Gaudi Enikő alkotják, és a csapat partnerszervezte a Hétfalusi Magyar Művelődési Társaság.

Milyen próbák voltak?

Jelen pillanatban a harmadik forduló járt le, tehát összesen 9 próbát kellett megoldani.

I. forduló 1. próba: *Keressétek meg a legrégebbi fotót a településen.* I. forduló 2. próba: *Anekdota, szellemi történet,* I. forduló 3. próba: *Kire vagytok a legbüszkébbek?,* II. forduló 1. próba: *Mit mutatnátok meg egy turistának?,* II. forduló 2. próba: *Írjátok át a vidékekre jellemző tájszólásba,* II. forduló 3. próba: *Készítsetek interjúvalakivel, aki külföldön dolgozik/dolgozott,* III. forduló 1. próba: *A legnagjobb szakács,* III. forduló 2. próba: *A legjobb család egy napja.*

A csapatok bejegyzéseit meg lehet tekinteni a www.webvidek.ro honlapon, ahol szavazni is lehet rájuk. A fent említett feladatokon kívül három állandó próbája is van a versenynek: ki kell rakni emberekből egy szót, be kell mutatni egy vállalkozási tervet, ími kell az év legnagyobb bulijáról.

Álljon itt ízelítőül a II. forduló 2. próbája és Hétfalu megoldása.

(Folytatása a 4. oldalon.)

• Buna Csaba

Szövegek

Élsz.

Nem haltál meg.

Élsz önmagadban,

Élsz bennem is,

E kopár világban.

Szökőévenként öregedsz, lassan... míg nekem

Folyton gyöngülnek, egyre öregednek hasizmam,

Pedig egyszerre szívtuk az első száj levegőt,

És egyszerre ismertük meg a sör ízét a bárban,

Egyszerre lettünk szerelmesek ikerkíváncsággal.

Blúzon keresztül is látszik megsebzett húsd,

És lelkedben még érzed a terrort. Többé nem vágysz New Yorkba.

A terror örök emléked lesz, és kíváncsi vagyok

Szeptember 11-én bent mersz maradni a tömbházban.

A világ ugyanolyan maradt: vidám-szomorú,

És az ikertornyok elfeledtettek.

*

* *

*

Az óra gyönyörei (szöveglépcső)

A fizikaóra a legjobb, mert a tanár öreg és nem veszi észre, ha nem figyelsz.

Mindig mással töltöm el az órát, ugyanis nem szeretem a fizikát, mert ellentmond a Bibliának. Ez az én véleményem.

Mindig egy amolyan kéjt érzek óra előtt az azelőtti órákon átélt idegrángás után.

*

A fizikatanárt néha bírónak nézem és büntetéseit halálbüntetésnek. Különbö az egész osztály ugyanúgy éli át az órát mint én => az osztály úgy néz ki mint egy távíróiroda, mindenki levelezik.

*

* *

Az eddigi órákon átélt idegrángás után kéjt érzek, mikor arra gondolok, hogy jön a fizika óra. A tehénpásztor nem szigorú, és elfog a röhögés, amikor egyesek a megszólításait halálbüntetésnek veszik. Órán olyan az osztály mint egy távíróiroda: mindenki levelezik. A padokon ott van az eperlekvár és a vallásóráról a 311. oldalon nyitva felejtett Biblia.

• Szerkesztőség

H í r e k

A Zajzoni Rab István Középiskola végzős diákjainak ballagási ünnepségén kiosztották e tanév Zajzoni-díját. A díjazott Simon Enikő magyar szakos tanárnő.

*

A hétfalusi magyar tannyelvű középiskola ideai tanévzáróval egybekötött iskolai ünnepélyét június 13-án tartotta a csernátfalusi evangélikus templomban és a Zajzoni Rab István Középiskola csernátfalusi épületében. Papp Árpád évzáró beszéde után rendre felléptek az iskola furulya-csoportjai Gyerkó András vezetésével, az első osztályosok Székely Edit tanítónő rendezte műsorukkal, az év folyamán különböző versenyeken kiemelkedően teljesítő mesemondók, szavalók, énekesek, a Gáspár Hajnal táncoktató és Ádám Hajnal tanítónő Kis Gergelem táncházasai, majd a színjátások. A szülők a Sipos Gaudi Tünde szervezte kiállításán megtekinthették gyermekeik ideai gyermekeik ideai rajzai közül a leg-sikerültebbeket és a néprajzi múzeumban tartott kézimunkaórák mintadarabjait.

*

A Hétfalusi Magyar Művelődési Társaság 2008-as díjazottja Buna Csaba (Zajzoni Rab István Középiskola, XII. osztály). A díjat kiemelten azért kapta, „ahogyan sikerül megfogalmaznia a világról szóló gondolatait”.

*

A Zajzoni Rab István középiskola diákok számára odaítélt idény Zajzoni-díját Regman Edina és Hochbauer Éva XII-es diákok kapták.

*

A George Moroianu Középiskola magyar általános iskolai tagozata is ügyes iskolai ünnepélyt tartott a fűrészezei Keresztyén Csángó Házban.

Kovács Eszter Apolka (5 éves):
Kéményséprő

Lapszámunkat a
Communitas Alapítvány
támogatta.

HÉTFALU HONLAPJA
www.hetfalu.ro

(Folytatás a 2. oldalról.)

A feladat:

Írjátok át a vidéketekre jellemző táj-
szólásba

Támpont a próba teljesítéséhez:

A teljes szöveget írjátok át, a pontok helyére szabadon írjátok be a szerintetek oda találó szavakat. Próbáljátok elképzelni, hogyan mesélné el egy falubéletek a szöveget, miután elolvasta a részletet. Engedjétek szabadon a fantáziátok!

A Webvidék bejelentkező oldala (www.webvidek.ro)

„A csúcsforgalom van. 26 éves forma fiatalember, fején puhakalap, szalag helyett Hosszú a nyaka, mintha volna. Kezében kosár, benne A fiatalember rátámad az egyik mellette állóra, azt veti a szemére, hogy folyton meglöki őt, valahányszor ott megy el valaki. Nyafogós hang, de szeretne keménynek hangzani. Megüriül egy ülőhely, a pasas odarohan.“

“Két óra múlva újra találkozom vele a a előtt. Egy barátjával beszélget, aki azt mondja neki, hogy még egy gombot kellene varrnia a megmutatja, hová: a és hogy miért.” (a szövegrészlet Raymond Queneau Stílusgyakorlatok című művén alapul)

Pontozás:

Elfogadható a szöveg pontos átírata, de annak értelmezése is. Pontozzuk a szókincs gazdagságát, a nyelvhelyességet, a humort és az ötletes megoldásokat.

Határidő: 2008. május 28.

Hétfalu megoldása:

A bukaresti ficsur esete a meréndiével
A medregojon nagy firgiés-forgás, sēfletieš vuót. Jüüttek le a szienávol teli bindás szekerek, mēntek fel jaz üresēk. Sokan kiēt hiētig is tēllāztak jaz erdüön. Csālták a kuóstot. A kaptatuó mellett hujszanhat iēves fiēle-forma fiatalembēr fintērgētt, fejiēn szamakalapval, ritta

• Kovács Lehel István

M i a W e b v i d é k ?

pērtli hejjēt sajinka vuót felbogozva, benne vajmifiēle fácsinkaszertü virág. Nyaka hojszu, mind a ganzinak, girbec kokocálya ki így magát, mintha paciērozni mēnt vuóna. Keziēn kasornya, benne a merēnde: ēgy iēveg rozsolis, vajmifiēle löcskōnōs ēgy kancsuōba,

csinálás idejēn; kuóst: szēna; kaptatuó: meredek lejtō; fintēreg: céltalanul járkal; szama: szalma; pērtli: szalag; sajinka: se-lyemkendō; fácsinka: ibolya; ganz: gúnár; girbes: sovány; abstigliēc: hosszú, vékony mérōlēc; kikokocálya magát: kiöltözött; paciērozik: sétál a sétatēren; kasornya: kézikosár; merēnde: étel; rozsolis: pálinkafajta; löcskōnōs: híg leves; pulijszka: málé; fatángyiēr: lapító; findzsiacska: tányér; kalán: kanál; mindmeriēn: állandóan, mindig; furtonosan: folytonosan, állandóan; mēgtromfol: megréfál; ficsur: úrfi; káj: kiált; kēntērnāl: énekel; szemiēc: arcátlan gyermek; tiēzsolya: szekerrúd; kuōbor: a szekér fedele; futmást: futva; fallos hejjē: az a hely, ahol a szekerek meg tudnak fordulni; ejsze: talán, biztos; bong: gomb; diējszi: nadrágszj, öv; firiskuó: derékig érō kabát; sorokja: saroglya; csēmāj: milyen; nyikháj: sovány, gyenge; inyen: ilyen.

Csapatunk erre a megoldásra a maximális 30 pontból 29-et kapott.

Milyen eredményeket ért el Hétfalu?

Az eddigi fordulók próbák alapján csapatunk 206 pontot összesített, így a 12. helyezést érte el a 43-ból.

A közönségszavazás nem igazán kedvelt csapatunknak, hisz egyetlen próba kapcsán sem érték el a kellő szavazatszámot, így mintegy 90 plusz pontot veszítettünk.

A kézdívásárhelyi Céh mesterek unokái csapat 295 ponttal áll eddig az első helyen, mindegyik közönségszavazata 10-es volt, így ezekből 90 pontot összesített.

Üdvözljük a verseny megszervezését, érdekes és tartalmas színfolt az erdélyi települések életében.

A hétfalusi eMagyar Pont (Csernátfalva, Zajzoni Rab István Középiskola)

• Petrovics Pál

A végtelen út

Az emberek között folyik
Oly boldog, oly szépen folyik
Élete csöndes folyama,
Miként az ének dallama,
Amit jámbor szívhúrokon
Ver áhítat, szent buzgalom...
– Mert csak hozzájuk illenek
Az ily üres, könnyű szavak –
Aki kebe még sohsem szakadt
A túske tövis jó tövig:
„E balga élet oly rövid!”

*

Előre néz merőn szemem:
Lehetne bár csak sejtenem,
Ha már tisztán, ha szabadon,
– Homályon át – nem láthatom
Utannak azt a mezsgyét,
Min át többé egy láb se lép!...
Hátra nézek, – remélve még
– Az útra, amit megtevék:
Hosszúra nyúlt az, jó darab,
Mi már mögöttem elmaradt:
S nem hat szemem a kezdetig,
Soká vesztegel ott pedig.

*

Te utad nézem hosszason,
Az éveket is olvasom,
– Akár borult, akár derült –
Melyekbe itt utad került;
Nézek, nézek az égre is,
Merre lelkem epedve visz:
Hiába végit nem lelem...
Nem is lehet! – 'Sz most is velem
Járogatsz e földi úton,
Hogy meddig, oh, azt sem tudom;
S akkor is, merre von kezéd,
Ha vélem itt bevégezed?!...